

Dopisi

Kozjak

Remšnik. Na Svečnico so priredila dekleta Dramatičnega odseka v šoli lepo igro »Desna roka«. Dvorana je bila polna. Dekleta so dobro igrala.

Sv. Križ nad Mariborom. Naš dekliški krožek je na Svečnico priredil lepo igro »Prisegame«. Obisk je bil nepričakovano dober. Glavna zasluga za to gre vrlemu in požrtvovalnemu prosvetnemu delavcu g. Francu Hauptmanu, ki nas je vodil v tej igri žal je g. Hauptman zaposlen že skoraj preveč drugod, a njegova delavnost in skrbnost nam daje upanje k nadaljnjemu delu. Toda ne mislite, da gre pri nas vse tako gladko. Včasih dobimo tudi mi kako poleno pod nože. Toda več ko imamo težav, več imamo poguma.

Dravska dolina

Selnica ob Dravi. V nedeljo, 16. februarja, ob 3. uri popoldne se vrši v Slomškovem domu v Selnici telovadna akademija Fantovskih odsekov in Dekliških krožkov Slomškovega okrožja. Sodelujejo odseki: Selnica, Maribor I, Kamnica, St. Ilj v Slov. gor. ter Sv. Peter pri Mariboru ter Dekliški krožki iz Selnice, Maribora in St. Ilje v Slov. goricah. Spored bo zelo pester. Vabimo domačine in sosednje župnije, da pohitijo ta dan v Selnico ter s svojo udeležbo dajo priznanje naši mladini.

Slovenjgraški okraj

Šmarčno pri Slovenj Gradcu. Letošnja zima nas pa res neusmiljeno biča. Pomanjkanje se čuti vsepovsod, le nekateri so bili tako srečni, da so si mogli oskrbeti za zimo večje zaloge živil. Predvsem so si mogli nakopičiti bolj imoviti, pri kočarjih in delavcih boš le težko našel kako kilo moka vnaprej. Ker je bila lanska letina izredno slaba, bo moralo tri četrtine prebivalstva naše občine hoditi po krušne karte in kupovati moko. Že sedaj, kamor pogledaš, povsod vidno pomanjkanje hrane in obleke. Zasluzek je proti naraščajoči draginji pač mnogo prepičel, posebno kjer so delavci odvisni od plače v bližnji tovarni meril. Najhujša stiska pa je v družinah sezonskih delavcev. Tu bi bila nujno potrebna znatna pomoč. Poročila sta se prejšnje dni Pogorelčnik Jurij, posestnik, p. d. Vrhnjakov, z gđ. Tončko Lampret, p. d. Volarčev. Bilo srečno! — Snega imamo za letošje že več ko dovolj, ponekod je zapadel 1 m visoko.

Mislinska dolina

Sv. Vid nad Valdekom. Med največja dela, ki smo jih napravili lansko leto, spada prav gotovo prekritje farne in podružne cerkve, kajti njih strehe so bile že v obupnem stanju, nevarnost je bila zelo velika. Potem je sledilo slikanje cerkve same. Slikar Vinko Vipotnik iz Zalca je na presno lepo in okusno preslikal vso cerkev. Domači možje in fantje pa so pomagali pri zidarstvih delih, dočim so dekleta snajla razne cerkvene predmete. Verniki, domačini, so radi in

brez sile prispevali primerne vsote, da smo si mogli božji hram v tako kratkem času lepo urediti. Stari ljudje doma jočejo, ko ne morejo priti v cerkev, da bi videli sedanjo slikarijo. V cerkvi pa so tudi res prave umetnine nekdanjih slikarjev Stefana in Janeza Šubice. Nekdanji tukajšnji župnik Trobaj je dal poklicati takrat znane slikarje Šubice sem v planine, da bi tudi v teh krajih imeli nekaj dobrih, umetnih slik. Štefan Šubic je takrat naslikal pred presbiterijem lepo naslovno sliko »Sv. Vid v nebeski slavici«. To sliko pa je po letih premazal nek mazač. In šele sedaj, ko je umita, je prišla njena vsebina in krasota do pravega izraza. Štefan Šubic je tudi tukaj naslikal na stranskem oltarju veliko oltarno sliko sv. Valentina, ki je še sedaj taka kot je bila pred 80 leti. Njegov brat Janez Šubic pa je naslikal novi križev pot. Tudi te slike so na platno in z oljnatimi barvami. Te slike so v ponos in kras naše fare in naših prednikov, ki so že takrat videli v slikarjih Šubicih velike mojstre slovenskega slikarstva. In zadnja leta, ko so stopili Šubici v slovenskem slikarstvu do polne veljave in do mesta, na katero spadajo, smo tudi mi hribovci ponosni na taka dela, ki so jih ti umetniki izvršili v naši hribovski cerkvi.

Dravsko polje

Sv. Janž na Dravskem polju. Na sedmini za pokojno Ogrizek-Sagadin se je nabralo za novo bogoslovje v Mariboru 95 din. Zbiralcem in darovalcem najlepši Bog plačaj, ostali posnemajte! — Prosvetno društvo prireditelj v nedeljo, 16. februarja, v dvorani veselo komedijo: »Začarani ženine«, ki predstavlja pomoto ženina z zdravnikom in je vsa smešna. Ker vlada po domači fari za igro nepopisno zanimanje, se opozarjajo okoličani, ki nas žele videti, da si puste rezervirati sedeže, ker se lahko dogodi, da ne bodo mogli v dvorano. Prijatelji smeja na svidenje!

Vurberg. Krajevna Kmečka zveza je na občnem zboru 26. januarja s prisrčno besedo počastila spomin blagopokojnega voditelja Slovencev dr. Korošca. Iz občnega zbora samega pa je zanimivost v tem, da je bil izglasovan novi odbor, kateremu predseduje g. Jakob Felcljan v Grajenščaku. Da bi le vsi kmetje prav doumeli smisel svoje stanovske organizacije in uspeh gotovo ne bo izostal. Velja torej samo eno: »Kmetje v Kmečko zvezo!« — Revščina si tudi pri nas vedno bolj udinja službo. Najvidnejšo opazko ima med otroci, zlasti šolsko dečo. Da bi se vsaj v malem olajšala njih beda, se je tudi pri nas ustanovila šolska kuhinja, za katero prvo pomoč je poklonila Protituberkulozna liga 3000 din, kar je vsekakor zelo hvalevredno. Naj bi se našlo veliko takih darovalcev, če ne v tako veliki meri, pa vsaj z manjšim darom, kakršnega pač premorejo premoženske razmere. Nekateri pa kar nič ne prosijo, samo tiho pridejo ponoči, vzamejo in odnesejo. Posestniku Janezu Bezjaku so neko noč odnesle tatinske večje za več mernikov koruze iz koruznika na dvorišču. Žganci so pač dobri... Zdaj pa še eno novico. V letošnjem dol-

gem predpustu se moramo še vsi prav pošteno nasmejati. Zato gremo v nedeljo, 16. februarja, v župnijski dom, kjer bo vsak užil prav mastno porcijo smeja ob igrani veseligradi »Dva para se ženita«. Pa tudi učila nas bo lepih vrtil kmečke edinke, ki si jih je napram lahkovernim in prevzetnim roditeljem ohranila v nežni ljubezni in vernosti. Pričetek prireditve pa bo točno ob pol treh, ker se bomo zraven še igrali za »srečo«. Zato naj vsak prinese veliko denarja s seboj, pa bo z dvakrat nasmejanim obrazom šel domov.

Slovenske gorice

Sv. Marjeta ob Pesnici. Pri nas smo imeli v nedeljo, dne 9. februarja t. l., občni zbor naše stranke JRZ. Zbrali smo se v možje in fantje in smo na tem zboru se poslovlili tudi po govoru g. predsednika župnika Rantaša od našega velikega in nepozabnega voditelja dr. Korošca. On je mnogokrat obiskal naš kraj še kot mlad študent in tudi pozneje je rad prihajal k Sv. Marjeti. Saj nam je dobro znano, kako se je rad poslušal, kaka razlika je med Pesničarji in Ščavničarji. — Naš bivši poslanec, mariborski podžupan Žebot nam je lepo po domače razložil sedanji položaj zunaj mej naše države in tudi povedal marsikaj zanimivega, kako je pri nas v Jugoslaviji. Mi tukaj si zelo želimo, da bi se res uresničil načrt, da bi iz bodočega notranjega kredita bilo določeno tudi za regulacijo Pesnice toliko, da bi se toliko desetletij zaželjena regulacija res mogla pametno izvršiti v korist naše gmeta.

Pesnica pri Mariboru. Neki ljudje, ki mislijo, da imajo patent na tako zvani jugoslovanski nacionalizem in so pritegnili v vrste svojih organizacij precej mladih ljudi, so iste tako vzgojili, da so v sveti navdušenosti šli nenaznanjeni in brez dovoljenja nekam v tujino. In kljub temu se njihovi očetje šopirijo, češ mi smo domoljubni, mi smo patrioti. Radovedni smo, ali bodo sedaj dotični, ki so potegnili, tudi ta, zgoraj nosili znane znake, katere so prej imeli pripete zunaj na površniku, znotraj na suknji, pa še mnogokrat tudi na telovniku. Mi, ki smo bili vedno zvesti Slovenci in naši Jugoslaviji vdani, obsojamo tako početje in tudi ne maramo takih organizacij, ki tako vzgaja svoje člane. — Mlado sadno drevje je tudi v lanskim zimam v naših krajih hudo pozeblo. Samo na bivšem Prahovem, sedaj Dernoškovem posestvu je zima uničila več stotin mladih jablan.

Velika Nedelja. V veliko srečo si štejemo, da smo si končno vendar priborili električni tok, za kar ima največ zaslug podjetni g. Franc Medik, kateri ni poprej odnehal, dokler ni stvari speljal do konca. Pa tudi gospod učitelj Knafelec je storil marsikateri korak. Da je elektrika vsestransko koristna, to ve vsakdo. Z elektriko si svetimo, kar je posebno sedaj ob tej petrolejski krizi zelo važnega pomena. Elektrika se rabi tudi za pogon raznih strojev. Z elektriko pa se tudi lahko osmudi, kdor ne zna prav z njo ravnati. Tako se je tudi pri nas zgodilo nekaterim, kateri so se hoteli z elektriko briti. Namesto, da bi se lepo gladko obrili, so si le jezike osmudili, dolgi mustači so pa ostali. Upamo, da bodo drugič bolj previdni.

Na vse strani so se že bila razletela poročila, da je sultanova ogromna armada pripravljena in lahko prične vsak čas pohod proti osrčju zapada — Dunaju.

Spomladni sončni žarki so gonili Janeza s štajerskimi dragonci na krajša ter daljša poizvedovanja, da bi bilo njegovemu praporu v varstvo izročeno ozemlje kolikor toliko obvarovano pred presenečenji.

Srečno zaročeni stotnik Janez je na pomlad odhajal iz Maribora in se zopet vračal, dokler ga ni zadržala za stalno izven mariborskega obzidja vest, da se je turški sultan podal na pot s konjenico, s topništvo in pešci, katerih je kakor listja in trave...

Še enkrat pred oblego Maribora se je vrnil njegov zaščitnik Janez v obdravske utrdbе po slovo od Kuni-gunde, katero je tolažil in bodril, naj jo krep kot gorečo katoličanko zaupanje v krščansko zmago, kateri bo sledila poroka in skupno zakonsko življenje, dokler ju smrt ne loči.

S solzami zalitemu slovesu so sledili najtežji ter obupni meseci, katerih ni mogel nikdo predvideti.

Tretje poglavje

Sultan Sulejman II. na vojnem pohodu

Turški sultan Sulejman II. s pridevkom »Lepi« se je dvignil proti koncu aprila leta 1532. in se podal na pot s silno vojsko, ki je štela 200.000 mož, med njimi

60.000 požigalcev, in 300 topov. Ko so se mu bili pridružili v Beogradu še Tataři in Bošnjaki, je prekoračil Dravo pri Osjeku in se nameril naravnost proti Dunaju. Pri mali trdnjavi Kisek ob ogrsko-štajerski meji ga je zaustavil hrabri Jurešić. Tri tedne je branil utrdbо s tolikim junaštvom, da je zgubil sultan vse veselje, da bi iskal cesarja Karela na Nemškem. Nemčija je bila rešena — pa joj ubogi štajerski!

Dne 4. septembra 1532 so planili Turki čez štajersko mejo. Zaradi neprestanega deževja in jako slabih potov se je valila sultanova vojska le počasni naprej. Turki so pokončevali vse, kar jim je prišlo na pot. Divjaki so prilomastili 11. septembra pred Gradec. Ko je zvedel slavn Kacijanar pri Dunaju, da se pomika turška sila proti glavnemu mestu štajerske dežele, je dirjal noč in dan z 2200 večinom domačimi konjeniki na štajersko, Ziga Herberštajn pa ga je spremljal. Hotel je sultana prehiteti in pomnožiti mestno posadko. Znano mu je bilo, da ima mesto sicer dovolj topov, a le malo izurjenih vojakov. Ko je bil oddaljen od mesta nekaj kilometrov, je zvedel, da so Turki že tik pred graškim obzidjem. Kacijanar se je hotel skozi turške vojaške množice tudi s silo prebiti do mestnih vrat, vdreti v mesto in ga rešiti izropanja ter uničenja po sultanovih tolovajih in požigalcih. Do bitke ni prišlo, ker se je sultan umaknil pred bližajočo se krščansko vojsko 12. septembra proti jugu.

vsem zakrijejo nebo. Vseh živih bitij se polasti nemir. Kar pridrvi vihar sam. Kakor orehove lupine poskakujejo na valovih največje ladje, na suhem se pa majoje največja poslopja v temeljih. Hitrost vetra narašča od minute do minute in doseže 2000 ali še več kilometrov na uro. Potem pa moč tornada popusti, vije se dež ali se pa nebo deloma zjasni, toda barometer se še vedno ne dvigne. Ta nemir pomeni, da je dotični kraj v središču tornada. Kmalu prihrumi tornado znova, in sicer od nasprotni strani. Barometer se počasi dviga, kar je dokaz, da je tornado prekoračil višek in kraj opazovanja je za njegovim hrbtom. Ta svojstvena oblika tornada nastane v gotovih delih Tihega oceana, v tako zva-

Slovenska Krajina

Murska Sobota, Okrajni odbor Rdečega križa v Soboti je priredil od 23. septembra 1940 do 2. februarja t. l. bolničarski tečaj, ki ga obiskovalo 27 slušateljic, ki so pri izpitih pokazale prav lepe uspehe. Saj je 18 slušateljic izpit položilo z odličnim uspehom. — Tukajšnji zdravnik g. dr. Banič Stanko je iz bolnišnice premeščen v bolnišnico v Maribor. — Zadnji čas so nekateri trgovci iz pšenice delali čudne mešanice in to za drag denar prodajali in izvažali iz našega okraja. Ker bi na tak način lahko prišlo do pomanjkanja pšenice, je okrajno načelstvo prepovedalo izvažanje pšenice iz okraja, kršilci prepovedi bodo strogo kaznovani. — Z naše gimnazije je premeščen v Ptuj g. prof. Janko Liška. Na njegovo mesto s Ptuja pa pride g. Sifrer Anton.

Beltinci. Za zdravnika naše zdravstvene občine je postavljen naš prekmurski rojak g. dr. Jože Hajdinjak, ki je doslej služboval v istem svojstvu v Ljutomeru. Na njegovo mesto v Ljutomer pa je bil premeščen iz Gornje Lendave (Grada) g. dr. Šaruga Rudolf. — Državni svet kraljevine Jugoslavije v Beogradu je uničil rešitev kmetijskega ministra, ki je lani odvezel grofici Mariji Zichy preostali del veleposestva, ki ga je agrarna reforma pustila, da bi se organiziralo vzorno veleposestvo. Kmetijski minister je izdal svojo rešitev na podlagi poročila posebne komisije, ki je na licu mesta ugotovila, da je zahteva po razlastitvi utemeljena. Ker pa komisija pri pregledu ni upoštevala vseh formalnih pravnih predpisov, je državni svet ugodil pritožbi grofice ter ministru rešitev razveljavil. Določena bo druga komisija, ki bo upoštevala vse formalnosti in tako bo končno zemlja prišla v roke onim, ki so jo potrebni in katerih last v resnici je — našim potrebnim »berošem«, ki za sramotno nizko ceno leta in leta garajo na tej zemlji.

Gornji Petrovci. Dosedanji naš provizor g. Suhič Ivan je premeščen v Beltince za kaplana, a na njegovo mesto pride bivši izseljeniški duhovnik in škofijski tajnik g. Ivan Camplin, rodом iz Bogočine.

Vadarci. Precej smeja je bilo pri nas. En posestnik je javil orožnikom v Bodoncih, da mu je nekdo ukradel svinjo. Ljudje so bili tudi razburjeni, pa se je le kmalu dognalo, da si je svinja sama odprla svinjak in je menda hodila lekat mrjasca, ker so jo še isti dan našli.

Konjiški okraj

Čadram. Na Svečnico smo se spominjali Čadramčani s hvaležnostjo 20 letnice plodonosnega župnikovanja priljubljenega ter obče spoštovanega g. duhovnega svetnika Franca Hohnjeca. Skozi 20 let nam je bil v vsakem pomenu pravi oče v cerkvi in izven nje na prosvetnem in gospodarskem polju. Gospod svetnik je znal potrkati na naša srca, da smo oskrbeli farni cerkvi in podružnici sv. Barbare nove zvonove, popravili zapuščeno cerkev sv. Miklavža in odstranili na pol razpadlo staro župno cerkev in jo nadomestili z novo lično kapelico. Gospod svetnik je zastavil vse svoje moči ter ugled, da smo dobili banovinsko cesto iz Oplotnice v Čadram, cesto iz Oplotnice na Brezje in sedaj je v gradnji pre-

potrebna cesta na pokopališče. Po njegovi za- slugi imajo Čadram, Oplotnica ter bližnja oko- lica električno razsvetljavo in stoji ponosna stavba Kmečke hranilnice ter posojilnice. Kljub šibkemu zdravju je bil naš gospod dolga leta sam dušni pastir v obsežni župniji. Hvala Bogu se mu je v zadnjem času zdravje toliko zbolj- šalo ter utrdilo, da zgleđa krepak in je vedno vesel ter vsakemu na razpolago s tolažljivo be- sedo ali z dobrim nasvetom. Vsestransko delav- nega gospoda svetnika nam ohrani ljubi Bog v naši župniji, kjer naj obhaja še več življenjskih jubilejev sredi od srca mu vdanih ovčic!

Savinjska dolina

Sv. Peter v Savinjski dolini. Predsednik naše občine g. Sedminek Stefan je zaradi oslabelosti telesnih moči odstopil. Na njegovo mesto je ime- novan predsednikom g. Četina Jožef. Čestitamo. — Naš najstarejši faran, Kudrov očka, dopol- nijo skoraj 93 let, a še prihajajo v tempelj božji; za smeh in kratak čas pa še tudi znajo povedati kako nedolžno šaljivko. — Pri nas se vršijo tekme. Pa kakšne? Duhoviti mladeniči in mla- denke so se naučili zlate verske resnice iz kate- kizma. V skupinah po trideset prihajajo pred duhovnega učenika, da jih spraša. Odgovarjajo na vprašanja točno in razločno, da se jim človek čudi. To je tekma z »uma svitlim mečem«. Odličnjaki odnesejo lepe nagrade, ki jim bodo še na stara leta v veselje in ponos.

Sv. Pavel pri Preboldu. Na Svečnico se je vr- šilo pri nas veliko važnih stvari. Proračunska seja občinskega odbora. Širši odbor je potrdil od uprave sestavljen proračun s 65 odst. dokla- dami neposrednih davkov. Izdalo se je precejšnje vsoto denarja za zboljšanje cest in potov. — Napovedani farni sestanek: Z velikim zani- manjem smo poslušali g. Prislana, šol. upravitelja iz Petrovč, ki nam je govoril o narodnosti in veri. Prof. dr. Gantar iz Celja nam je obrazložil dela in vrline naših petero velikih mož: Slom- ška, Mahnič, Kreka, Jeglič in Korošca. Sle- dilo so deklamacije fantov in zaključni govor našega župnika g. Sagaja. — Popoldne po ve- černicah pa je bil farni sestanek za dekleta in žene. Na sporedu so bile naslednje točke: dekla- macije, govor g. kaplana o apostolatu deklet in žen, potem g. župnik o farni preobnovi in du- hovnih vajah. — Občni zbor Katoliškega izobra- ževalnega društva: odbor je podal obračun svo- jega dela v preteklem letu. Izvoljen je bil stari odbor s predsednikom g. Cestnikom Antonom. Društvo si je sestavilo visoki cilj, da poveča Društveni dom. — Ljubljancani so gostovali v Zadrudnem domu. Podmladek strokovne organi- zacije je uprizoril spevoigro: »Kovačev študent« in še par drugih točk.

Izpod gore Oljke. Lepa je gora Oljka z lepo cerkvijo, še lepši pa je z nje razgled, ki sega da- leč po slovenskem ozemlju. Posebno lep je raz- gled po Savinjski dolini. Kamor pogleda oko, se nahaja na tisoče in tisoče hmeljskih kopic, t. j. v piramide zloženi hmeljski drogovi. Hmelj je bil leta in leta vir glavnih dohodkov za sa- vinjskega kmeta, zato ni čudno, da so se največ pečali s hmeljem in druge panoge zanemarjali. To se pa sedaj bridko maščuje. Hmelja kmetje

ne morejo prodati, ker radi vojne ni izvoza. Sedaj imajo posestniki polne shrambe hmelja, pa prazne žitnice in prazne žepe. Spomlad je pred durmi, treba bo hmelj obdelovati, nakupiti kolikor toliko novih drogov, galico itd., denarja pa ni. Kam bodo hmeljarji z letošnjim pridel- kom, ko imajo prostore natrpane še s starim hmeljem? Ali bi ne bilo pametno, da bi hme- ljarji skrčili hmeljske nasade vsaj za 50 odstot- kov. Naj bi sejali spomlad ječmen, koruzo, krompir itd., da bi imeli vsaj živež. Poznam v naši občini posestnike, ki imajo po 3, celo 4 po- sestva, živeža pa ne pridelajo niti za četrto leta. Vse v hmelju!

Šmarski kraji

Šmarje pri Jelsah. Mnogo naročnikov »Slov- gospodarja« imamo in vsi ga veselo pozdravlja- mo, ko nas vsak četrtek obišče. Vsakteri pač najprej pogleda, če tudi iz njegovih domačih krajev kaj pove, kakor je bila to v prejšnjih letih njegova hvalevredna navada. Smo se mu pač menda kaj zamerili ali pa se bržčas preveč zimskemu spanju vdali ter na novice za njega in za naše razškrupljene rojake in prijatelje to zimo pozabili. Pa se zbudimo in zapišemo! No- vic je v tako velikem in obiljuenem kraju pač vedno dovolj, pa se radi zanašamo na soseda, da jih izroči širši javnosti, večinoma pa jih za- upamo le »jezičnici« pošti, ki je pa to zimo precej ovirana po mrazu in po ravno te dni zapadlem visokem snegu. — Pri Sv. Roku smo po stari navadi častili sv. Antona s sv. mašo in daro- vanjem »amic« in klobas, pa smo se takrat tudi veselo ozirali proti sosednjemu Dolu, kjer si je Jagodič Tonček na svoji lepi kmetiji ustoločil za svojo gospodinjko Čakševo Micko iz našega Oreh- ka. Bog jima daj srečo! — Sv. Pavel nam pa je nenavadno lepo in toplo vreme zopet spreobrnil v navadno zimo in nametal snega, ki je posebno zadovoljil naše smučarje, pa pripravil tudi soncu in jugu obilnega dela.

Šmarska kotlina. Kakor drugod, smo se tudi tukaj lotili zimске pomoči, ki pa je v sijajni meri pokazala, kaj bratska ljubezen do reve- žev in medsebojna zastopnost med prebivalci stori. Ta dobrodelna akcija se je menda pač ma- lokje tako lepo obnesla. Mnogo se je nabralo po- vaseh in še s posebno darežljivostjo so se ska- zali naši dobri tržani vsakršnega naziranja. Vsem tem dobrotnikom naših revežev in veliko- dušnim prijateljem naše ljube šolske mladine naj ljubi Bog stotero povrne!

Penikva ob juž. žel. Na Svečnico popoldne smo doživeli veselje in žalost. Veseli smo bili lepe in ganjlive ter tudi dobro podane igre »Po trnjo do cvetja«, ki so jo uprizorile članice tukajšnjega krožka. Igra je zelo priprava za versko poglo- bitev mladine. Le po trpljenju se pride do prist- ne kreposti. Hvaležni smo dekletom, da so se odločile za to igro, ko vemo, da zlasti pred pu- stom gredo preko naših odrov burke, ki so brez vsake umetniške ali npravne vrednosti. Zado- voljni smo šli od igre. Med potjo pa smo zvedeli žalostno novico: Na Hotunjah se je smrtno po- nesrečil star gospodar Mihael Golež. Proti ve- čeru je šel polagat živini v gospodarsko poslopje, pa je tam padel tako nesrečno, da se je pri

nem tihem pasu, ki se ga ladje izogibljejo. Silna vročina v tem kraju vpli- va na razširjenje tor- nada.

Dobro mu je zasolil. Silkar Liebl je bil kmeč- ki sin in v otroških letih je pasel živino. Nekoč je zašel v zelo odlično dru- žbo. Pri mlzi je sedel po- leg nekega gospoda, ki mu bližina tega »kmeta« očitno ni bila po volji. Nekoč časa ni fini gos- pod nobene zini, potem je vprašal Liebla precej surovo: »Povejte mi, gos- pod Liebl, ali je res, da ste preživeli precej brez- upno mladost?« — »Ka- ko to?« je vprašal umet- nik. — »Nu — ali niste nekoč pasli?« — »Seve- da sem pasel, a kaj naj bo pri tem brezupne- ga?« — »Toda, prosim vas... pastile« — »Nu, kakor vzamete,« je od- vrnil Liebl mirno, »veli-

Kacijanar je v osvobojenem Gradcu zvedel, da so Turki že preplavali Muro in so zgubili pri tej priložnosti mnogo ljudi in plena. Kacijanar je ostal tri dni v Gradcu, da so se spočili utrujeni vojaki, nato je napravil izpad in je sultanove oddelke pošteno naklestil pri Fernici.

Herberštajn, Kacijanarjev spremljevalec, beleži, da je Pavel Bakič, ki je imel pri sebi mnogo Kranjcev, pred Lipnico prijel zadnje straže in ugrabil mnogo Turkov, konj in dragocenosti.

Turki so se obrnili proti Svečini, ob današnji severni meji, kjer so zažgali grad in vse oropali. Naslednji dan, 15. septembra — bila je ravno nedelja in tako gosta megla, da niso videli drug drugega — so počivali po svečinskih vinorodnih gričih. Kakih tisoč Turčinov pa se je že prejšnji dan spustilo čez sedlo Radl proti Ko- roški. Brž ko so zagledali pri Sp. Dravogradu od dežel- nega glavarja Vida Velcerja tjakaj postavljeno močno posadko, so pobegnili nazaj čez Remšnik pri Marenbergu. Ondi so razdejali župnijsko cerkev sv. Jurija in podru- žnico sv. Katarine na sosedni Kaplji.

Dne 16. septembra popoldne je dospel sultan po trudapolnem pohodu čez bregove in močvirnate kraje pred Maribor.

Junaški viničarski fant

Sultana Sulejmana je spremljala na vsem vojnem pohodu leta 1532. smola. Do Dunaja sploh ni prišel.

Izpred Gradca se je umaknil pred peščico Kacijanarjevih jezdecev. Maribora se je hotel polastiti, da bi imel preko mosta za svojo veliko armado prehod preko Drave.

Turki so obkolili Maribor z redno vojsko pehote, topništva in konjenice. Mestni poveljnik Kristof Wilden- rainer se je postavil oblegovalcem v bran na mestnih utrdbah z dobro oboroženimi meščani in okoličani v pre- pričanju, da jim bodo v primeru potrebe priskočili na pomoč oddelki cesarske vojske. Ob bližanju sultanovega vojaštva je bilo vse po Mariboru poučeno nekaj dni pred prihodom, katerega so oznanile z najvišjega stražnega stolpa trombe trobentačev stražmojstra Kajetana Her- coga.

Na hribu v K⁷ških so se pojavili kot prvi jezdeci velikega vezirja Ibrahima paše, ki so tvorili predstražo za napad na Maribor. Za konjenico je korakala pehota, za njo topništvo z raznovrstnim spremstvom. Poveljnik Wildenrainer je motril urejen in strah vzbujajoči prihod turške vojske s severnega obrambnega stolpa, obdan od najimenitnejših meščanov v polni bojni opremi, v kolikor se niso poskrili po svojih bolj skritih viničarijah in pristavah.

Mestni trobentači so klicali z zvoki tromb branilce na severno obzidje. Turška vojska se je že razvrščala po Graškem predmestju, ko je poveljniku Kristofu skoro zastala kri pri pogledu na globoke in zadosti široke jarke pred obzidjem, ki so bili brez — vode!

priči ubil. Bil je dober oče in veren ter praktičen katolik. Gospod mu daj večni mir!

Zibika. (25 letnica g. župnika Jelšnika.) Starodavna Zibika že dolgo ali najbrž nikoli ni doživela take slovesnosti, kot jo je gledala na Svečnico, ko je g. župnik Jelšnik obhajal 25 letnico svojega župnikovanja. V „fara“ je bila na nogah in vse je tekmovalo, da bi bila proslava tem veličastnejša. Veliki farni praznik so označevali zibiski in tinski zvonovi. Med večernim pritrkavanjem je bila prirejena razsvetljava z umetnim ognjem. Prekrasne rakete so razsvetlile vso prijazno zibiško dolino. Čez noč se je trg med cerkvijo in župniščem izpremenil v smrekov gozd. Fantje in moške so hoteli napraviti svojemu dušnemu pastirju presenečenje. Pri glavnih vratih je bil postavljen slavalok z napisom: »Zibiška fara kliče vsa: Hvala vam iz dna srca!« G. jublanta smo ob pol 11. uri dopoldne slovesno peljali iz župnišča v cerkev. Zagrala je godba iz Kostivnice, ki so jo farani najeli za ta veliki dan. Gasilec in šolska mladina so delali špalir od župnišča do cerkve. Jublanta je bil obdan od duhovnikov domačinov. Pred vhomod v cerkev se je spreved ustavil in slavljenca je najprej pozdravil načelnik zibiške gasilske čete. Nato sta mu prisrčno čestitala dva šolarja: fantek in deklica. Deklamacija, ki je ganila vse do solz, je bila nalašč za to priliko zložena. — Izbrano in občuteno je slavljenca pozdravil g. šolski upravitelj Franc Zupanc. Vsa fara je med njegovim govorom čutila eno: pravemu možu smo zaupali svoje otroke. — V imenu zibiških faranov je pozdravil jublanta in mu čestital zibiški rojak p. Odilo O. F. M. iz Ljubljane. Dolgoletnemu zibiškemu dušnemu pastirju je izročil jubilejno darilo, prelep nov mašni kelih. Kelih je za to priliko naročila zibiška fara. V 14 dneh so imeli ves denar zbran. Poharala sta oba cerkvena kijačarja, potem dve ženi gospodinj in eno dekle. Kelih je veljal čez 4000 dinarjev, pa je od zbirke ostalo še toliko, da smo lahko kupili še en ciborij za 1000 dinarjev. Gotovo zaslužijo dobri Zibičani vso pohvalo in priznanje. Najbolj zanimivo pri vsem tem je pa bilo to, da gospod župnik o vsej akciji ni nič vedel in je bilo za njega veliko presenečenje, ko smo mu izročili dragoceno darilo, ki se je za njega prisrčno lepo zahvalil. Nato smo g. jublanta peljali v cerkev. Iz kora je zadonela jubilejna pesem, na prižnico pa je stopil p. Odilo, ki je opisal pastirjevo skrb za čredo božjo. Na koncu pridige je prebral listino, ki so jo poslali prevzvišeni lavantinski škof, ki so g. jublanta za njegove zasluge imenovali za duhovnega svetnika. Z odlikovanjem dušnega pastirja se čuti odlikovano in povzdignjeno vsa zibiška fara. Po pridigi je opravil novi g. svetnik slovesno zahvalno sv. mašo, pri kateri so mu asistirali: g. župnik Martin Čepin od Sv. Eme, g. župnik Janez Čokl iz Seince ob Dravi — zibiški rojak in p. Odilo. K slovesnosti je prišel tudi g. dekan iz Šmarja pri Jelšah Franc Lom. Po sv. maši je g. jublanta razdelil svojim faranom posebne spominske podobice, ki jih pa seveda zopet ni naročil sam, temveč so mu jih preskrbeli tisti, ki so proslavo organizirali.

Sv. Križ pri Rog. Slatini. Če natančno pogledamo ljudi po naših vaseh v osrčje družin, se

nam nudijo pretresljivi prizori. Mali posestniki in kočarji živijo danes tako slabo, da ne moremo niti doumeti. Ni obutve, ni obleke, ni kaj v loncu in ni denarja — ker ni zaslужka. Če obiščemo take družine, se moramo, četudi nehote, zamisliti v njih bedo in pomanjkanje. Ko vstopimo v take družine, obkoli nas nešteto mladih bledih, suhih in lačnih obrazov. Iz teh obrazov se ti na prvi pogled bere pomanjkanje — ali nas ob takem prizoru ne boli srce. Takih primerov je zlasti na severni strani župnije dovolj. Kdor more, naj jim pomaga. — Uvedle so se krušne karte, pa kaj pomagajo najrevnejšim, če papir ni za hrano — denarja pa ni.

Laški okraj

Laško. V nedeljo, 2. februarja, se je udeležil okrajne seje JRZ in MJRZ naš novi narodni voditelj dr. Franc Kulovec. Ko je stopil v dvorano, so ga naši fantje in moške pozdravili z burnim vzklikanjem. V svojem govoru nam je orisal notranje in zunanje politično delovanje naše vlade in politični program naše politične stranke. Pozval je fante in moške tudi v borbo proti levičarskim elementom, to je komunistom, ki podtalno rujejo med našim ljudstvom. Ko je končal svoj govor, se je prisrčno poslovil od navzočih in odšel. Za njim sta imela še tudi besedo tajnik banovinskega odbora MJRZ g. Benedičič in predsednik okrajne MJRZ g. Janez Kolšek, ki je pozval fante vsega okraja, naj delajo organizirano za naše časopise, moške pa naj jih pri tem podpirajo. Predsednik okrajne JRZ g. prof. Bittenc je nato zaključil sejo in pozval navzoče, naj nesejo domov med ljudstvo, kar so slišali. — Vsi kmetje laške občine se pozivajo, da darujejo zimski pomoči v svojih pridelkih, kakor fižol, krompir itd., da bo mogla ta še bolj uspešno vršiti svojo dobrodelno akcijo. Dosedaj dobi 135 otrok revnih staršev laške okolice opoldne kosilo. Za ta namen so darovali meščani 20.000 din, okoličani pa razen nekaj izjem nič. Zato naj velja tem še enkrat poziv, da vsak nekaj daruje zimski pomoči za šolsko kuhinjo.

Obsotelski kraji

Buče. Letos na Svečnico so v župnijski cerkvi na Bučah prvokrat zapele nove orgle, ki jih je postavil naš najbolj priznani mojster Franc Jenko iz St. Vida nad Ljubljano. Orgle so zares tako dovršeno delo, da delajo vso čast mojstru, ki jih je postavil. Oko, uho in srce uživajo ob pogledu in poslušanju te lepe kraljice vseh instrumentov svoje veliko veselje. V času največje svetovne disharmonije so si farani lepe bučke župnije postavili najlepši znak ljubezni, bratskega sožitja in življenja. Čast in hvala vsem dobrim srcem za vse žrtve in vse darove za nove bučke orgle!

SMEJTE SE!

Nalašč

Neki vinski bratec je prišel pred gostilno. Na gumbih je začel šteti, ali bi šel noter, ali ne. Ko je prispel do zadnjega gumba in je ta kazal na »ne«, je jezno zagodel: »Ne?! Pa rayno nalašč grem noter!« In je šel.

Ni prerok

Žena možu, ki je pijan prišel iz gostilne: »Po-
vej mi, kdaj boš že enkrat pameten in trezen?«
Mož: »Ali sem prerok, da bi vedel povedati?«

Drugače ne vidi...

Žena vpraša moža-profesorja:
»Le čemu si sedaj prižgal svečo?«
»Da bi videl, če sem ugasnil elektriko!« odgo-
vori raztreseni profesor.

UGANITE!

Kaj povzroča več bolečin, kakor en boleč zob?
(Dva boleča zoba.)
Kaj je med goro in dolino čez dan?
(Breda »ine«.)
Ima glavo, šest nog, pa hodi po dveh.
(Mizar, kadar nese mizo na glavi.)

Žalostno končana vožnja z avtom

(Zgodba brez besed)

Glede obrambe je bilo vse do pičice natančno poskrbljeno, branitelj pa je bil pozabil v preobloženosti s tolikimi skrbmi na najvažnejše — na otvoritev zatornic, katere so zapirale pri Treh ribnikih v Krčevini za jarke okrog mestnega obzidja pripravljeni vodo. Največja napaka, katero je sploh kdaj zagrešil v življenju, mu je trenutno zaustavila preudarnost. Z obema rokama je kazal s stolpa na prazne jarke in ni spravil besede kakega povelja iz sebe. Obupne kretnje poveljnika so obrnile nase pozornost na severni strani zbranih branilcev, ki so tudi šele sedaj opazili, da manjka glavna ovira za sovražnika — voda v jarkih! Vse je začelo tekati zmedeno po lesenih hodnikih za obzidjem v prepričanju, da bodo zdaj-zdaj tudi Turčini napolnili prazne jarke z napadalci in zmaga nad tako skrbno utrjenim Mariborom jim bo uspela po prvih navalih. Nikdo od oboroženih ni znal v skrajni sili pograbiti za pravo rešilno bilko.

Naenkrat se pojavi pred poveljnikom preprost viničarski fant s prošnjo, naj ga spuste po vrvi preko obzidja pri vratih proti mostu. Turkom za hrbtom bo stekel po praznem jarku do zatornic in jih odprl.

Nenaden pojav rešilnega angela je vrnil poveljniku zavest, da je treba nekaj ukreniti, sicer bo vpadel pogum oblegancem. Že je bil junaški dečko skozi vrata in ob Dravi v jarku ter njegovo drzno podjetje prepuščeno božji pomoči. Pot do Drave v Krčevino do Treh ribnikov

ni sicer dolga, a bila je neskončna za mestnega poveljnika in vse branilce. Lahko, da se je splazil mladi junak neopaženo do zatornic, a jih sam ne bo mogel odpreti...

Graško predmestje je bilo posuto s turško vojsko različnega orožja. Poveljniki so tekali na konjih okrog večjih oddelkov in jih usmerjali proti Krčevini in proti Koroškemu predmestju, da bo mesto kar najhitreje obkoljeno ter pozvano na prostovoljno predajo.

Turški ogledniki na konjih so se podili v polkrogu okrog mesta, ko je zaoril iz stotine in stotine turških grli: »Alah! Alah!«

Jezeđi graničarji so opazili prvi, da so jarki brez vode. Kazali so s konj na suhe grabe, se ozirali proti nebu in dajali duška veselju s ponovnim alahovanjem. Za konjeniki je stekla pehota k posušenim glavnim oviram. Nekateri so metali kamenje v grabne, da se prepričajo, če jim ni morda nastavljena past. Najbolj drzni so si upali, držati se za roke tovariša, na dno jarkov, ki so bili resnično brez kaplje vode in tudi o kaki zasedi ni bilo ne duha ne sluha.

Jarki so vedno bolj odmevali klicev z Alaha na vse grlo zahvaljujočih muslimanov — mestnega obzidja se je pa polasčal obup v zavesti, da rešitelj ni došel do cilja in se bo treba zbrati v mestni hiši na posvet glede prostovoljne predaje, kakor hitro bo poslal sultan tozadevni poziv z odposlancem.

ko prednost pa je to tudi imelo: odtlej spoznam namreč vsako telečjo glavo na prvi pogled!

Kako stare so vojne? Zgodovinske pisce so skušali dognati, od kdaj so na svetu vojne. Njihova mnenja so zelo različna. So pa določna znamenja, ki govorijo za to, da so bile vojne že v kamni dobi. Na okostnjakih, izkopanih pri Pekingu, in za katere je dokazano, da so iz kamene dobe, so jasno zasledili sledove poškodb, zadobljenih v vojni z orožjem iz tistih časov. Najstarejše take okostnjake so našli na Kitajskem. Dokazano je tudi, da so bile v kamni dobi vojne in nemiri, ki pa so imeli seveda drugačne vzroke in namene, kakor jih imajo današnje vojne. Vsekakor so se bile že takrat vojne za moje in tvoje.

(Dalje sledi)